

Jauna Somijas uzņēmēja zaudē valsts mežsaimniecības pasūtījumu dubulpilsonības dēļ

Avots: *Helsinki Times*

Jauna uzņēmēja no Somijas austrumdaļas šā gada sākumā zaudēja ienesīgu mežsaimniecības pasūtījumu no valsts uzņēmuma *Metsähallitus*, kad atklājās, ka viņai ir dubulpilsonība.

Sieviete, kura privātu apsvērumu dēļ publiski zināma tikai kā Sofija, bija veiksmīgi piedalījies konkursā par 60 000 eiro vērtu līgumu, kas ietvēra meža stādīšanu un kopšanu. *Metsähallitus* uzņēmums pat viņu apsveica ar līguma iegūšanu, Vēlāk atklājās, ka jaunajai uzņēmējai ir gan Somijas, gan Krievijas pilsonība.

Šis fakts izraisīja lēmuma par līgumattiecībām maiņu. 2025.gada aprīlī Somijas valsts mežu apsaimniekotājs *Metsähallitus* informēja Sofiju, ka līgums tiek atcelts, atsaucoties uz Eiropas Savienības Sankciju regulu 2022. gada aprīlī, kas aizliedz slēgt publiskā iepirkuma līgumus ar Krievijas pilsoņiem, tostarp tiem, kam ir arī vēl kāda cita pilsonība.

“Pēkšņi mani atkal uzskata par krievieti”

Sofija, kura ir tikai divdesmit gadus veca, norāda, ka nekad nav dzīvojusi Krievijā un viņai arī nav nekādu finansiālu vai biznesa saistību ar šo valsti. “Man pat nav bankas konta Krievijā,” Sofija apgalvoja raidorganizācijai Yle. “Bet pēkšņi mani atkal uzskata par krievieti,” sašutusi ir uzņēmēja. Piedāvājuma iesniegšanas brīdī viņa uzskatīja, ka dubultā pilsonība neizslēdz iespēju piedalīties konkursā par mežsaimniecības pakalpojumu veikšanu. Somijā dzimusi Sofija uzsver, ka līdz pilngadības sasniegšanai viņai nebija “nekādas teikšanas par dubulto pilsonību.”

Oficiālajā apelācijas sūdzībā uzņēmēja rakstīja: “Kad es piedzimu, dubultā pilsonība nebija noziegums. Es nevarēju izvēlēties savus vecākus vai viņu pilsonību.”

Savukārt, *Metsähallitus* atbilde bija skaidra: Eiropas Savienības sankcijas ir pārākas par visiem citiem apsvērumiem.

Valsts aģentūra: „Regula ir nepārprotama”

Heikki Savolainens, *Metsähallitus* mežkopības vadītājs, aprakstīja situāciju kā nepatīkamu, bet uzsvēra, ka valsts aģentūrai nav citas izvēles. „Šis ir nepārprotams gadījums. Mums jāīstojas saskaņā ar Sankciju regulu,” Heikki Savolainens paskaidroja, piebilstot, ka Krievijas pilsoņi reti pieteicas mežsaimniecības pasūtījumu izsolēs.

Eiropas Savienības regula aizliedz slēgt publiskos līgumus ar fiziskām personām, kas ir Krievijas pilsoņi, vai ar to kontrolētām juridiskām personām, neatkarīgi no otrās pilsonības.

Valsts Aģentūras iekšējie dokumenti, tostarp sākotnējais lēmums, apelācijas dokumenti un šī jautājuma risinājums, apstiprina, ka Sofijas piedāvājums sākotnēji atbilda visām tehniskajām prasībām, pirms viņas pilsonības statuss kļuva par diskvalifikācijas iemeslu.

Sofija uzskata, ka lēmums ir netaisnīgs un diskriminējošs.

“Kā Somijas pilsoni man ir tiesības strādāt un vadīt uzņēmumu,” uzņēmēja uzsvēra. “Regula ir jāpārskata — tā tiek sodīti cilvēki, kas šeit dzimuši un visu savu dzīvi pavadījuši.”

Somijas tiesībsardze diskriminācijas jautājumos Kristīna Stenmana uzsvēra, ka viņas birojs ir saņēmis desmitiem jautājumu par Eiropas Savienības Sankciju regulas ietekmi, - jo īpaši attiecībā uz personām ar dubulto pilsonību. Lai gan viņa atteicās komentēt jaunās uzņēmējas konkrēto gadījumu, K.Stenmana atzina plašākas problēmas esamību: „Mērķis var būt solidaritātes izrādīšana Ukrainai, taču veids, kā šie noteikumi tiek piemēroti, var izraisīt pamatotus jautājumus par diskrimināciju.” K.Stenmana norādīja, ka, lai gan vienlīdzīga attieksme ir tiesību princips, atšķirīga pieeja var būt pieļaujama, ja to pamato likums, piemēram, Eiropas Savienības sankciju piemērošanas regulējums.

Saskaroties ar iespējamu darba pasūtījumu un līgumattiecību zaudējumu nākotnē, Sofija patlaban apsver iespēju atteikties no Krievijas pilsonības. Taču viņa norāda, ka šis process ir garš, birokrātisks un dārgs. Uzņēmējas radnieks, kuram reiz nācās veikt to pašu nodarbinātības dēļ, bija spiests doties uz Maskavu. Viņam mēnešiem ilgi bija jākārt nepieciešamie dokumenti un jātērē tūkstošiem eiro. “Tas ir briesmīgi,” atzina Sofija. “Atteikšanās no Krievijas pilsonības neizdzēs šo manu piederības aspektu. Tas ir kā atdalīt daļu no sevis.”

Saskaņā ar Somijas Statistikas pārvaldes datiem, 2022. gada beigās Somijā bija gandrīz 38 000 cilvēku ar Krievijas dubulto pilsonību. Pēdējos gados tikai nedaudzi ir veiksmīgi atteikušies no tās.

Sofija mežsaimniecību bija paredzējusi kā savas uzņēmējdarbības pamatu. Patlaban viņa pārvērtē savu nākotni. “Es vienkārši vēlos tādas pašas darba iespējas kā citiem,” uzsvēra jaunā uzņēmēja.